

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
 виносити: в Австрії:
 на цілий рік 24 К
 на пів року 12 К
 на чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границю:
 на цілий рік: зі щоденно ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тижні 6 до-
 ларів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодинокі числа по 10 сотаків.

Телефон Редакції ч. 1484.
 Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАНА

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руско ми сердце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Оссолинських ч. 11. партер (фронт від ул. Тякої). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередню застерогу.

Рекламці лише неопечат вільні від порта. — Оповіст звичайні приймають ся по ц. 20 с. від стрічки, а в „Надіс і нім“ 40 сот. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки

Галицька Україна до своїх братів і сестер на всіх землях,

де лиш українське слово гомонить, де лиш рідне свідоме серце беть ся, з привітом і поклоном.

Дня 6. падоліста н. ст. 1911. року припадає велике свято — се столітє уродин Маркіяна Шашкевича — столітє відродин української літератури, українського народнього життя в Галичині.

Галицька Україна готуєть ся вже до світлого, величного обходу. Уже звенить вічевий звін, що звиває народ приготувати велике, гідне свято. Бо хвиля важна своїм значінем історичним не сьміє минути без сліду на дальший житє-розвій українського народу.

Сим ювілейним святом бажаємо ми не тільки віддати глибоку пошану великому імені Маркіяна і Його епохальним заслугам, але бажаємо теж використати Його на поширенє і спопуляризованє серед найширших мас Його високих ідей, що лягли в основу нашого національного відродженя, що додали сил і завзятя Маркіянови і Його товаришам серед найлютіших обставин, серед найнепривітнійших хвиль поклясти шлях народньої роботи в усіх напрямках і на усіх областях, праці в народом і для народу.

За нами ціла сотня літ! Огляньмо ся поза себе. Народности української тоді так, як би не було. Інтелігенції, свідомого і образованого духовенства ми не мали, а все те, що походило з українського роду, пірвало всі звязи, що могли лучити Його з українським народом. Тодішнє покоління говорило чужою мовою, по чужому жило, для інтересів чужих, іноді нам ворожих, посвячувало працю, а навіть несло в жертву і своє житє. Селянство стогнало в пропасти упадку, в кайданах панщизняної неволі, погорджуване, гнетене і чужими і своїми.

Українське слово замовкло і в житю пу-

бличнім і в церкві, — що більше і в житю родиннім. Се рідне слово з високою давною культурною традицією, се слово найкращих в людстві творів народних найшло певне прибіжище лиш у каменем неволі здавленій груди селянина.

Під хвилю повної національної несвідомости, байдужности і безхарактерности, під хвилю сліпого послушенства і рабства, під хвилю тяжкої зневаги, погорди і гнету народности української в Галичині, під хвилю безпримірного давленя всяких проявів живого українського духа, під хвилю завмираня української народности — пронесло ся могутнє слово Маркіяна і Його товаришів, *Якова Головацького і Івана Вагилевича*. І слово се чудо вдіяло. Трупи встали і очи розкрили — бо се слово звивало до національної свідомости, до праці для народу, до великого діла відродженя рідного, досі забутого люду. Се був початок не тільки живої народної літератури в Галичині, але і свідомої праці над культурним і економічним піднесенем народу, над національними і політичними Його освідомленем.

В городі князя Льва піднято високо прапор українсько-руської народности!

Маркіян не бачить однак українського народу тільки в тісних границях Галичини, він не узнає ні поділів, ні кордонів а стапуєши на становиску історичної, культурної і племянної єдности, з російською, угорською і буковинською Україною, бачить будучність свого народу в тій всеукраїнській єдности і суцільности. В тім Його безсмертна заслуга, в тім всеукраїнське значіне Його праці і Його імені.

Ключі чистого демократизму, любови простого люду, праці над Його піднесенем і освідомленем, оборони Його житєвих горожанських, народних і людських прав, віра в сили народа — отсе той шлях вказаний Маркіяном.

Коли по сотці літ ми живі, скріпили політично і просвітно, коли ми повернули знова в ряди культурних народів, як свідомо українська нація, коли велике полумя народньої свідомости, любови і посвяты, що горіло тоді в серцях Маркіяна і Його малого кружка, огортає уже мільони, то се Маркіянова заслуга.

Коли Галичина могла стати захистом пр оскрібованій в Росії української літератури і коли могла стати піємнтом і живим жерелом українського духового житя, коли з неї йшли і йдуть живучі струї на Україну, Буковину, Угорщину, в Балкан і Америку, так се Маркіянове діло.

Появимо проте дороге імя і великі заслуги щиро і гідно, як пристало на стару культурну націю!

Обидім велично сю історичну хвилю не лиш в Галичині, але скрізь, де живе українська душа!

Звиваємо проте Вас, дорогі позагалицькі братя і сестри, до живої участі у тім великим святі.

Нехай ні моря, ні кордони, ні лихолітє дня, ні крик гайворонів у святому ділі не спинять Вас!

Так кличемо до Вас в імя нашої спільної долі в минувшині, в імя національної і культурної єдности, в імя нашої світлої, однакової і нам і Вам дорогої будучини.

Ставаймо всі гуртом до відсвяткованя великого свята!

Даймо доказ, що узкий локалізм тає під ясным світлом всеукраїнської ідеї!

Тоді душі живої і слова рідного не скує ніяка ворожа сила!

Програму обходу просимо Вас придумати самим. Кладемо вагу на обзнайомленє як найширших мас з іменем і значінем М. Ш. та історично відродин Галицької України. Оскільки дозволять Ваші обставини, просимо бодай у важнійших центрах уладити святочні ювілейні обходи.

Крім сього просимо до численної уча-

сти в ювілейних обходах у Львові в дни 5 і 6. н. ст. 1911. р.

Усі потрібні інформації подає Комітет обходу столітя уродин Маркіяна Шашкевича Львів, Ринок 10. „Просвіта“.

Іван Кивсюк, др. Євген Олесницький, Володимир Шухевич, о. Теодозій Лежоговський голова комітету, Антін Галяк секретар.

Як соціялісти визискують для себе дорозню?

(X) Як відомо, соціялісти рішучо відлекували ся всякої вини в подіях кривавої неділі перед двома тижнями. Але що їм опісля таки доказано, що як раз они підготували сі криваві події, отже тепер уже виступають в відкритим шеломом. На вічу скликанім тамтого тижня в справі дорозні в Кракові заявив віправді пос. Дашиньский, що соціялісти не мали ніякої участі в спустошенях заводняних у Відні в червону неділю, бо сего допускали ся молоді люди, що стоять зовсім на боці від соціялдемократів. Однак підчас похорону застрієного робітника Йоахіметалера в промові сказав пос. Скарет отсі слова: „Ти є жертвою на жалє нині ще пануючих сил; ти вийшов разом з нами, щоби нам добороти ся більшого кусника хліба, акулька постигла тебе“. А пос. Шумаєр говорив: „Молодий чоловік, котрого складаємо в землю, є другою жертвою соціялістської борби віденського населеня о наше житє. Не плачте з розпуки, переможіть ваш біль з нами і будете переконані, що й шо за сего убитого повстане местник.“

Що пос. Дашиньский сам не вірив у те, що говорив, виходить з погрози, яку додав до свого виправдуваня. Він заповів, що „ще перед відкритєм парламенту послідубуча, котра захитає підвали-

Освічені Жиди

Більше жидівської освіти. — Жидівська дражливість. — Похібка XIX ст.

(Ковець).

Від часу до часу являє ся між Жидами якийсь Уріель Аоста, Спіноца, Ганц, Цунд, Мозер, Леопольд Каро, якийсь реформатор, але протест тих бунтівників переходить без відгону. Всі сі жидівські ідеїлісти або гнать, викляті, або хоронять жидівську ненависть під опікучі крила Хреста. Пересічний інтелігент Жид, хоті би був навіть з переконаня безвіроісповідним, не лиш не має відваги збунтувати ся явно проти мово-займа, але противно солідаризує ся під кождим зглядом з переказами жидівського народа — є, лишає ся в душі Жидом.

Длячого? Один лише Наполеон I. відгадав, видів точно в самих початках „просвіти“ психологію Жиди, коли в державній раді говорив: „мусимо уважати Жидів не лише окремою релігійною сектою“, але і також чужим, окремим народом“.

Освічені столітя XVIII і XIX допустили ся тої самої похибки, що середовіччя: виділи они в Жиді лише окреме, вороже християнству ісповіданє А коли освічений Жид почав філософувати, відгривати ролю толерантності, безвіроісповідного, або вирікати ся тальмудизму, привитали єго з радістю освічені християни, думаючи, що тратять непримиримого ворога, а дістають щирого приятеля. Та похибка поясняє успіхи таких дволичних освічених, яким був Мойсей Мендельзон.

Сто літ сумного досвідю розігнало сей обман, потвердило погляд Наполеона I. про Жидів. Нині знаємо, що юдаїзм не є лише ісповіданем. Є він збором иншого ісповіданя, ворогом християнству, иншої раси, иншої народности, инших історичних переказів, инших цілей і стремлєнь і иншої етики, є він зовсім чужим первнем в родині арийських народів. І свідси єго сила, єго відорваність так велика, що просвіта витворена арийською расою відбиває ся від него як від твердої збруї, що не є в силі єго странити.

Свідомо, чи несвідомо, інстинктивно, відухово є пересічний освічений Жид так само ворогом християнської культури, як перший ліпший темний хусид і так само як він, уважає себе в душі членом вибраного народа, що єму належить ся панованє над світлом, а християнина, арийця уважає дійною коровою, що її треба дойти, де і як удасть ся. Знана річ, з якою несвідомістю і хапчивістю доять освічені жидівські фінансісти арийську королю.

Та окремішність так сильно вкорінилася в жидівську природу, що навіть ті Жиди яким християни дали все, що лиш мають: майно, значіне, достоїнство, власть, — все що навіть такі Стемієв-и, Гамбетта, Веакопсфілд і не перестали ненавидіти своїх приятелів і добродіїв, уважаючи їх „низшою расою“.

Говорять факти, коментарі злишні. Они говорять, вакликують до християн: стережіть ся освіченого Жиди, бо він єсть для вашої релігії, для ваших переказів і ідеалів, для вашої культури більше шкідливим, як освічений.

В Польскім королівстві не видали доси Жиди Стемієв-ів, Gambet-ів, Веакопсфілд ів і Ляскерів. Віправді прибули вже по 1830. до Варшави з Королівця громадка філософів в роді Мендельзона і Гайгера, що збудувала для себе реформовану синагогу, але краєві обставини не позволили тим „апостолам своєї роботи“ розвинути свббідно крил. Зрештою, майже всі охрестили ся і поводити ся спокійно. Тяжку їх руку відчула лише торговля і промисл. Гальперти, Коняри, Ляски, Епштайни, Натанзони і инші знали знають добути з нашого убожества мільони, але ті мільони вернули, вертають все до автохтонів у виді посагу жидівських доньок, що віддають ся за різних кармазинів з титулами і без них.

Аж до найновіших часів не впливали Жиди в королівстві на умове житє, на літературу, науку і штуку. Кількох з них брало участь в позитивістичнім руху, але другорядну участь; тут і там відзивав ся у варшавській печаті якийсь жидівський голос, але голос тихий, скромний. Жидівська справа була в королівстві аж до 1900 р. менше більше справою чисто економічною.

Аж в останних роках відзивають ся сміло ріжні жидівські голоси, а mutatis-mutandis промовляють в той сам менше більше спосіб, як промовляли всі освічені європейські Жиди XIX. ст. свобода, рівність, братерство, цивілізація, культура, пересуди, забобони, гниль середньовіччя (читай християнство), поступ, реформи, переворот, соціялізм і т. д. Провід

в тім „усвідомляючим“ рейваху ведуть краківский В. Фельдман і варшавский Лев Бельмонт (Blumenthal).

Жидівських просвітиків заохотила, осмілила російська революція. Великою лавою вдерла ся молода інтелігенція, пів і чверть інтелігенція до соціялістичних товариств, кинула ся навіть на вічеві трибуни, на відчитові катедри і з крикливою заїстоєю нааастувала релігію, особливо християнїзм, родину, супружество і історичні перекази народа. Геть з Хрестом! Геть з білою гускою (орлом)! — гомоніло не раз по варшавських улицах. Але революція не удала ся, скінчила ся поражкою — революційне одужевленє остигло.

Що діяло ся в Варшаві 1905, 906, 907 було лиш пробую, замовленем того, що було би діяло ся в Польскім Королівстві, якби змінені політичні обставини визволили мільон вісімсот тисячів Жидів (бо тільки їх там є), розвязали їм руки і позволили кинути ся без жадної контролі на десять мільонів населеня місцевого, слабо відпорного.

Finis Poloniae!

Коли 100.000 французских Жидів могло протягом пятдесятиліт викупити четверту часть цілого майна Франції і занятя найвищї шеблі урядничої драбини, коли громадка гріндерів могла накаянати німецькому соймови закони, що служили головно цілям Ізраїля і зруйнувати, внеславити німецьку торговлю, то що чекає Королівствє Польське, де кождий сесий населенець єсть Жидом?

Caveant consules!

на ми держави". Все те стає найкращим доказом, що події червоної неділі були обдумані і приготовлені соціалістами, доказом є також, що соціалісти роблять жертви недільних подій „мучениками“, щоби відтак се вихиснувати політично а запевнюваня пос. Дашинського вказують, що соціалісти задумали викликати дальші бучі, котрі мали би захитати підвалинами держави. Тим способом потверджують ся розпущені по Відні вісти, що соціалісти приготвляють ся до дальших демонстрацій проти дорожні.

Крім того також вільнодумці приготвляють у Відні велику маніфестацію проти дорожні в день відкриття державної ради 5. жовтня в людській галі ратуша, де мають бути подані до відома заяви всіх вільнодумних організацій з цілої Австрії.

Однак соціалдемократія не вдоволяє ся вихиснуваням дорожні в поодиноких краях а хоче ужити очевидно дорожні до межинародної борби. „Межинародне соціалістичне бюро“ семи днями зібране в Цюриху ухвалило таку резолюцію:

„Межинародне соціалістичне бюро“ зазначає, що безпримірна дорожня поживи панує в усіх капіталістичних краях і підбиває в однім краю по другім голодуючі верстви народні до бурливого протесту, а се є наслідком безоглядної політики охоронного цпа в більшій часті капіталістичних держав і безлічного пособлюваня хліборобским інтересам, проти котрих соціалістичні стороництва ведуть систематичну боротьбу, з другого боку се наслідок бруталного підвиснуваня цін картельних підприємств, котрі є найгіршими ворогами зростаючого пролетаріяту і єго змагань до визволу.

„Межинародне соціалістичне бюро“ звиває всіх робітних мужчини і женицини всіх країв, котрі терплять наслідком незвичайної дорожні поживних середників, щоби прилучили ся до соціально-демократичного стороництва і єго спілкових і товариских організацій і тим способом скріпити свідомий клясових ріжниць пролетарят котрий сам лише успішним способом веде борбу проти дорожні, бо поборює справдешне жерело теперішньої дорожнечі на світовій торговиці, капіталістичний суспільний лад.“

Все те стає певним і ясним доказом, як соціалісти уміють дорожно вихиснувати для своїх політичних цілей.

Внутрішньо-політичне положення в Австрії

управляє ся наслідком успішного покінчення вступної сесії чеського союму, котрий ухвалив установити сталу комісію народно-політичну, шкільну і фінансову комісію без спорів і розправ. Наслідком того владовало ся політичне напружене, а се уможливило правительству ужити свого впливу до проясненя парламентарного положеня.

В Галичині, другім великим і не менше важнім краю коронним, вправді ще далеко до такого навіть стану, однак комісія для виборчої реформи згодила ся на відослане начерку виборчого закону п. Старжинського разом з домаганями руских послів до підкомітету, а сей має приступити до роботи по переведенні між представниками польского кола і руского клубу переговорів.

Сі переговори мають крім виборчої реформи обняти також ширший обсяг польско-русских справ. Можливо отже, що переговори сі доведуть до залишеня рускої обструкції в соїмі, а хоч рускі послы парламентарні не змінять поки що опозиційного становища, а будуть стояти на поготові, то можна сподіватися, що не будуть правительству робити великих перепон, щоби запевнити собі єго поміч при переговорах з Польками.

Правительство перед осінною сесією заходить ся коби проясненя парламентарного положеня, щоби запевнити собі більшість для державних конечностей. Бар. Гавч мають уже уложив собі плани в сій справі, бо в тих днях має представникам великих стороництв предложити програму роботи державної ради.

Поки що здає ся бар. Гавч подбає о повернене міністрів-земляків (чеського і німецького) а до обнови а можливо до парламентаризації кабінету приступити аж тоді, коли єму поведе ся утворити певну парламентарну більшість.

Неймовірною видає ся вість ліберальних

днемників, начеб міністер-предсідник бажав вернути до системи бар. Бека. Німецько-народний Союз вже зложив докази, що в непевній хвилі покидав своїх міністрів на леду, а яко зложений з ріжнородних живел не подає певної основи, бо єго лучать не позитивні змаганя, а ненависть до „клерикалізму“, котрого лякають ся так само жиди і соціалісти а сих лучить разом також лише ненависть до послів иншої думки.

Злагода політичного напруженя в Праї уможливило довести до поправи парламентарного положеня. Але колиб справдила ся вість, що соціалісти вільнодумці мають намір викликати борбу проти християнських стороництв, то положене вправді скоро прояснилоб ся, але не поправило.

Італійско-турецка війна.

Як звісно вже, оставив італійський предсідник Царгород і начала ся воєнна акція. Італійці вислали до Триполісу свого парламентарія, офіцира одного з воєнних кораблів, що стоить кругом Триполісу і зажадали здачі; Триполітанці дали відмовну відповідь, тож сей час по повороті парламентарія на італійський корабель начала ся бомбардація міста. До Агенції Гаваса доносять що бомбардоване Триполісу тривало недавого тому, що турецькі війська оставили місто, щоби ставити опір зовні краю.

Зір всіх звернений тепер головню на операцію флоту; за єї рухами, що можуть заважити на важці воєнних успіхів, слідять нетерпеливо. Італійська флота громадить ся біля Триполіс, про місце побуту турецької флоту не було доси нічого звісно з оглядом на остру заборону турецького правительства, що заборонило під грозою острих кар писати про неї. Аж вчора розліцено по улицах Царгорода урядові оповіщення, що турецька флота є вже на Дарданелях; поза Дарданелі не сьміє знака турецького правительства ніякий турецький корабель виїжджати. Міністерство турецької маринарки видало наказ погасити всі морські ліхтарні поза Дарданелями і на Червонім морі.

Рівночасно зарядило турецьке правительство по донесенні одних часописий частинну (в 16 війскових малоазійских округах), по иншим звісткам, цілковиту мобілізацію армії. Великий везир Саїд-баша видав охоронні зарядженя як для італійских, так і загалом для всіх чужодержавних горожан; в Царгороді скріплено значно війскові улличні патрулі, бо правительство боїть ся розрухів. А такі розрухи мали вже місце в Сальоніках, де уллична турецька товпа підчас демонстрації поздирала навіть італійські хоругви.

Англійські офіцири, адмірал Відлям і инші оставили вже на розказ свого правительства і на основі між народного правт турецькі кораблі і вертають до Англії; не доручено ще до сего часу сего наказу трем офіцирам.

Тамчасом відбувають ся перші перестрілки між воюючими сторонами. Валді (намісник) Яніни телеграфує, що два італійські панцирники загнали турецький торпедовець до порту Решадіє і там єго бомбардували; залюга сего торпедовця висіла на сушу. Тоді з бомбардували панцирники місто, затопили торпедовець і потім оставили порт.

До Превеси прибули два турецькі баталіони з Люрос; леда хвиля сподіваний кровавий бій з Італійцями.

Затоплені дві італійські лодки (шалюпи) під Триполісом везли по 80 жовнірів; затоплені два турецькі торпедовці під Дурацо не знали про вицовіджене війни і в приязній поставі, нічого не надіючись зближали ся до італійської флоту.

Турецька кановірка „Muin Zaffer“ (поліційний корабель в Бейрут) і перевозовий корабель „Kaiserie“ гонені італійскими торпедовцями втекли до Порт Саїд; панцирник „Assari Tewfill“ і провіятовий корабель

„Sham“, що вже були в дорозі до Триполісу відкликано до Царгорода.

Затоплені італ. флоту турецькі контрторпедовці зовуть ся „Hamidje“ і „Alpagot“; третій корабель „Tarabluj“ піддав ся.

Ось такі вістки розтелеграфовано по Європі в поля борби. Значить — борба буде не аби яка кровава. Турецьке правительство не певне кінця війни, розіслало в дипломатичній дорозі циркулярну ноту до всіх великих держав з просьбою о інтервенцію; особливими порученнями наділила Порту свого берлінського посланника, бо залежить їй дуже на німецькім посередництві.

Настрій між Турками вельми загрожує особистій безпеці християнским горожанам в межах турецької держави. До „Lokalanzeigera“ доносять, що магометанське духовенство глосить сьвяту війну проти Італійців і взагалі християн. З Мальти доносять до Агенції Стефанового, що на італійских консулів, які прибули 27. с. м. до Бенгази (на Киринейці), напала юрба і загорділа їм дорозу. Мимо інтервенції турецького губернатора, товпа розбила їм скрині і викинула з них найдені там предмети. Аж коли поліція добула шабель, товпа розбігла ся. В Туреччині нині завтра вибухне бойкот італійских товарів.

Та що найважніше з цілої справи, се та обставина, що мов круки на жир, збирають ся „приятелі“ ладити тризну над Туреччиною. І так: Росія, що доси займала обективне становище в турецько-італійским конфлікті, а Туреччина ладить навіть окрему депутацию до царя Николи в справі посередництва, бажав, по наспівшим вістям, знова порушити справу Дарданелів. Німецька маринарка заосмотрює ся поспішно в угіль. „Berliner Tageblatt“ доносить, що кружляє чутка, по якій Англія урядово заанектує в сих днях Єгипет, Грецію та Крету. Сербія і Черногора мають нині завтра зарядити мобілізацію своїх армій; крім сего мав вплинути італійський король Віктор Емануїл на потайнім візді з чорногорским королем на сего послідного в тім напрямі, що він викличе знова несупокій на Балкані. Словом — заносить ся на європейский конфлікт; наколи не послідує якась акція в напрямі противним воєнній горячці — наступить велика, небувала доси воєнна катастрофа.

Становище нашої монархії до воєнної кризи заключає ся по словам „Fremdenblatt-y“ ось в чім: Не входячи в ретроспективне розсуджуване історії триполітанської задирки, хочемо ще раз назначити, що австро-угорске правительство старало ся кількакратно довести до вирівнаня ріжниць в сій справі. Випадки пішли так скоро, що не було вже часу на почин повонних мирових змагань. Італійске правительство є свідоме відвчальности за свою акцію і з певностию роздумало наслідки що до дальшого уформованя своїх відносин до Туреччини і їх впливу на близький Схід. На сї послідности звертає ся тим більша увага Австро-Угорциани, для яких тим цінніше є певнюване Італії що до непоколивимого треваня королівства при status quo на Балкані, до чого більше як коли небусть також і наші держави прикладають вагу. Отже здає ся, що яке небусть подюване інспірацій, що звертають ся проти єствуючого на Балкані стану річий, є виключене і дуже сильне згноблене їх є певне. І се нехай буде розрадою для турецького правительства в єго тязкім положеню. Туреччина може полагодити свою задирку з Італією в найбільшім супокую, коли знає, що на близькім Сході може числитися на поміч держав. Однак сю певність мати ме Туреччина лише тоді, коли буде так як доси ділати успокоючо на прилюдну опію на близькім Сході.

Найновіша вістка Агенції Стефанового оголошує дешешу кн. Абрудців про бій під Превесою такого змісту: „Перед полуднем я прибув до Превеси і зарядив рекогноскованоє околиці воєнними кораблями. Небавом донесено мені, що два турецькі торпедовці є в близькости. Ескадра пустила ся за ними в погону. Перший з них осадилсьмо в коротці

на піску як не до ужитку, другий, гонений нашими двома контрторпедовцями прибув без перешкоди до Превеси. Я висловив комендантови погоні мое вдоволене“.

У воєнній горячці лучила ся вчера немала пригода італійській флоті. З Солуня доносять, що італійські кораблі стріляли вчера на американський пароплав біля Карабурну, позволяючи єму аж над ранком відхатися, коли показало ся, що пароплав їде під американською фаною.

Корабельне підприємство „Paglia“ звернуло ся до італійского правительства з просьбою, щоби деяким кораблям підприємства додано ескорту тому, що довідано ся, що турецькі торпедовці полюють на Йоньским морі на італійські торговельні кораблі.

Італійске правительство вислало разом з ескадрою також два пароплави до Триполіс, щоби ними могли відхатися сї Європейці, що хотять оставити місто.

Бюро Райтера звиває в дорозі через Корфу з Бріндізі, що там зборонено відхатися до порту нічною порою. Морські ліхтарні на Кап бальо і на острові Ля Петавія не будуть аж де дальшого зарядженя освічувані.

Порта одержала вчера від валлого (намісника) в Яніни донесене, що 1600 італійских жовнірів висіло на сушу біля Превеси.

В Італії має панувати знаменитий настрій. В Медиолані, Неаполі, Венеції, Палермо і инших містах уладжено величаві маніфестації для війська, що удало ся на поле боротьби. В Римі тисячні товпи відпроваджували на дворець компанії війська, підносячи окляки: „най живе італійський Триполіс і т. д.“ Також король Італії має семи днями явити ся в Неаполі, де всїдає військо на воєнні кораблі.

За те в Туреччині слідне пригноблене. Димісією кабінету попередила вельми драматична сцена. На раді міністрів робив султан гіркі закиди кабинетови за єго неспосібність і мав кликнути: „Нікого з кабінету не хочу видіти на очи! Ви винні в нещастю, котре впало на мою голову!“

Агенція Стефанія подає інформації що до становища, яке займає Італія супроти своїх союзників, себто Австрії і Німеччини. Після тих інформацій стоїть Італія при своїм становищі — удержана трійоального status quo в Європі і тому всякі евентуальні дальші вісти про висаджене італійского війська в Європі належить з гори уважати за фалшиві. Однак що правда Превеса є підставою заціпних операцій турецьких торпедовців звернених проти побережа і італійської торгівлі.

До „Daily Mail“ доносять з Атеи: Турецький торпедовець, що був гонений італійскою флоту і застряг на пісковині, є зовсім знищений. В битий капітан, вісімох моряків утовуло.

З Риму доносять, що множество офіцирів і підофіцирів ввнесло до министерства війни просьбу, що хотять брати участь в триполітанській виправі. В багато полках, із яких вибрано добрі воєнні сили до Триполісу, визначено льосом офіцирів.

Турецький амбасадор на просьбу вистосовану до секретаря стану Грея о посередництво Англії, одержав відомість, що великі держави не змінили свого становища і заховують і надалше неутральність.

У французьким урядовім дневнику оголошено неутральність Франції в італійско-турецькій війні; рівночасно вислало французске правительство панцирник „Ernest Renan“ до Бейриту для охорони французских підданих.

Вчера рано прибув турецький посол Галіле-бей до министерства справ заграничних в Атеніх і в імені великого везира Саїда баші вповнив, що Грецію не повинні непокоїти рухи турецьких війск на границі тому, що сї зарядженя є лише впливом воєнного стану, зверненого проти Італії. Агенція атењська дождає: З тої заяви слідує, що чутки про вмашероване турецького війська до Тесалії і ultimatum в справі Крети являють ся неправдивими.

Найновіша вістка з Царгорода констатує великий неспокій в сім місті. Більша часть дневників звиває до спокою і рівноваги ума, хоча ціла печатя клеймить поведе є Італії як нарушене міжнародного права і злочин проти цивілізації. Деякі дневники домагають ся видаленя Італійців. Молодотурецький комітет проголошує відозву з повідомленем, що Італійці будуть видалені з Туреччини, а шко-

ли їх і заведення замкнені; інші чужоземці будуть охоронювані. Комітет підняв ся організації національної акції і звиває великий везират до ставлення опору Італії до послідної каплі крови.

Англійська печать осуджує остро поступоване Італії супроти Туреччини.

В останній хвилі кружляє у Львові вістка, що також часта австрійської армії буде змобілізована.

Просимо бігноти передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** Ві второк: руско-кат.: Евстахія; римо-кат.: Кандида. — В середу: руско-кат.: Кондрата; римо-кат.: Франца.

— **Пос. Ар. Макух** в соймовій комісії для виборчої реформи висловив, як подало „Діло“ в звіті із сих нарад, побоюване, що справа виборчої реформи проволікає ся і наслідком обструкції міг би бути сойм розв'язаний, а тоді вийшов би до сойму Барвіньський, котрий на все згодив би ся, що Поляки хотіли би. На якій основі пос. Макух міг таке сказати, сего він не висловив, однак може від своїх товаришів соймових, котрі во многу ще засідали в соймі, дізнати ся, що а хоч не давонив у пательню, але поважним способом встоював за права руского народа. Може впрочім прочитати се в стеногр. протоколах соймових. На останку запевняю п. Макуха, що ані охоти, ані думки не маю вертати на парламентарне поле. — *Ол. Барвіньський.*

— **Протест.** В ч. 54 „Діла“ с. р. проголошено нечувані слова в нашій вітчизні публічної худі проти Пр. Д. Марві і Божого Сина. Серце тремтить а уста не сьміють і не можуть повторити тих богохульних слів. Проте духовенство бучацького деканату зібране на соборі в Переволоці на дни 28. вересня 1911. р. протестує як найторжественніше проти сих безбожних, нехристиянських і не католицьких висказів а рівночасно с слезами підносять очі до неба і молять: „Всевишний Боже, не карай народу і земліці нашої за грішні плюгаві вискази вироного сина!“ Духовенство порішило вразом в цілі перепрошеня Спасителя і Матері Божої: 1) кожій з оо. відправити одну Службу Божу в честь Божої Матері; 2) Празник Покрова ПДМ. обійти с. р. з більшою урочистістю при виставленю Найсьвят. Дарів, виголошено в той день науку про почитане Пр. Д. Марві і обході прощональним около церкви в Найсьвятійшии Тайнами. 3) Заохотити вірних до прийнятя св. Причастия в честь ПДМ. — *о. І. Олександрівський, о. М. Сопелівський, о. З. Подляшеский, містодекани, о. Д. Нестайко духовник, о. І. Билинцевич, о. К. Любич, о. Р. Фицалович, о. Е. Гавацький, о. П. Чужак, о. А. Оджинський, о. Р. Копистинський, о. М. Андрийшин, о. В. Козловський, о. В. Збудовський, о. І. Шлемкевич, о. Н. Красівський, о. А. Глібовицький, о. М. Снігурович, о. П. Гур.*

— **Театральний кружок чит.** „Просьвіти“ в жовківського передмістя відіграв вчора в салі „Сокола“ у Львові народну драму Старичко „Ой не ходи Грицьку та на вечерницю“. Штука є загально дуже звисна і аматорські кружки по селах і по місточках відгравують її залюбки, бо є зі співами і танцями і утворена на основі всюдї звисної народної пісні. Справді наші молодші письменники, які почувають в собі драматичний талант, повинні звернути ся за змістом до народних пісень, а найшли би не оцінене багатство, як се свого часу говорила Кобилянська. Про відігране висше згаданой драми згадати треба хочби з сеї причини, що як на аматорський кружок випало гарно. Поминувши деякі річи, як не добре роздлене роль: Грицько (Сорока) міг надавати ся скорше до ролі Потапа (Білик), а Потап на Грицька, дальше невикичене характеритоване і виведене деяких співів, аматори найшли для себе у видців велику прихильність. Сала була переповнена, вражінє велике. Найбільше зацікавила своєю грою Маруся (Щибліківна). Своєю роллю вивчила ся, врозуміла і перейняла ся нею як найліпше. Без деклямованя, без непотрібних і несмілих рухів виказала повну характеристику нещасливої дівчини. А її голос приміняв ся дуже добре до її драматичної ролі. Хочби можна закинути деякі хиби, (прим. деколи нечайно ванадто переразливий крик), але

все таки показала, що має вроджений великий талант. До драматичного кружка „Просьвіти“ на жовківськім передмістї треба віднести ся в як найбільшою похвалою і радою, щоби і на дальше не залишав своєї праці, а причинити ся не тільки для народного і патріотичного добра й буде мати користь для себе моральну і материяльну.

— **Зїзд відпоручників споживчих спілок на рос. Поділю** відбув ся у Винниці. Зїзд був численний; отворив его член губернской управи Трибалевиц, почесним предсїдником зїзду вибрано. Гр. Г. Гейдена, заступниками „артільного батька“ М. Левитского і І. Волошиновского, редактора „Сьвітної Вірниці“. На зїзді обговорювано бохато ріжних спілкових справ. Одноголосно постановлено просити о дозвіл на засноване краєвого українського кооперативного банку. Упрошено „артільного батька“, щоби він зорганізував подільську спілку продавців в товариських крамницях. Щоб поширити в народі відомості про кооперацію, зїзд радить роздавати ластки і книжки в українській мові. Зїзд ввагалі мав український характер, богато говорено промов в українській мові. В перерві гурт учителів, учасників зїзду, висловив подяку членови державної думи сьвящ. о. Сендеркови за те, що обстоював в думі за українською мовою в виродинх школах. По замкненю зїзду співано українські пісні.

— **Нові податки.** „Die Zeit“ звїщає, що правительство внесе в палаті послів нові предлоги в податкових справах і в справі підвишеня плати урядникам. Межи тими предлогами має находити ся новеля про підвишенє: 1) податку особисто-доходового; 2) податку від дивіденд; 3) про тантиємовий податок і 4) про т. зв. „кавалерський“ податок. Крім сего будуть підвишені вські належитости, податок від спадщини і від подарунків.

— **Пасивний опір залізничників.** Президія німецького Союзу була ще раз з мужами довіря залізничників у бар. Гавча, та повідомила его, що залізничники не вдоволяють ся приреченнями правительством концесиями, і що они головно з причини напору загалу залізничників наміряють з днем 1. жовтня розпочати пасивний опір. Бар. Гавч удав ся відтак на раду міністрів, яка занимала ся сировою залізничників, а опісля конферував знова з президією німецького Союзу, а відтак з залізничниками, котрі ухвалили здержати ся з евентуальним пасивним опором до 15. жовтня, а то з огляду на приречене правительством внесенє відповідної предлоги в парламенті. Як зачувати, правительство наміряє предложити на однім з перших засідань палати послів начерк закона в справі підвишеня плати урядників залізничних та державних слуг, коштом 50 мільонів К.

— **Соціалісти а дорожня.** Вчорашної днини був Львів сьвідком соціалістичного „попису“ в справі дорожнечі. „Товариші“ др. Діаманд, Вітик, посол Лісевич, якийсь залізничник і один жидівський підросток ганьбували всім за дорожнечу; завобітти єї можна, по думці соціалістичних бесідників тоді, коли всі Львовяни стануть соціалістами. „Товариш“ Вітик, який говорив по українськи, ледво помістив своє кольосальне „голодне тілице“ на трибуні; очий з під сала вже ему не видно. Та се не перешкадає червоному товаришеви кричати: „Ми голодні (!), ми бідні (!)“... Обіцяв зі браним товаришам Полякам, що запитає ся українських націонал-демократичних послів, де дівають ся гроші, які уділило їм министерство на годівлю худоби. Тими грішми мають годувати ся не „чотириножні“, лише „двоножні“ воли. „Товариш“ Ганкевич не говорив; чекає певно на новий „Grunwald“. В демонстрації, якою гомонів вчора Львів, взяло участь около 2.000 людей, в більшії часті жидівські підростки, Українські товариші в числі 4 співали квартетом „krew naszą dugo leją bracia!“ і т. д. Загалом можна ствердити, що львівським робітникам обридло вже соціалістичне ревуństwo, а держати ся его ще жиди.

— **Огонь.** Дня 25. м. м. вибух в селі Стри-Івці, збаразкого повіта, великий пожар, котрий а наслідок сильного вітру переминив в короткім часі в попіл загороди 21 господарів і знищив разом 64 господарських будинків. Шкоду обчисляють на 92.000 К, мала лише часть була обезпечена. Переважна часть господарів мала обезпечені самі лише будинки. Огонь повстав, як звичайно в ту пору, з забави дітвий сїрниками під сїтком. В одній хвилі заняв ся стїжок збіжа, а при сильнім вітрі перекинув ся на сусідні загороди і загрожував

цїлому селу. Ратунок в першій хвилі був майже не можливий через се, що люди були при роботі в полі. На місце пожежі поспішили небавом пожарні сторожі з сусідних сіл і лише завдяки їх енергічній акції удало ся з трудом огонь угасити.

— **Пригода Босняків.** Десять босняцких робітників вибрало ся на заробок до Моравії, де їм обіцяно дати добру платню при копаню каналів. Босняки їхали довший час і зовсім були перековані, що їдуть в добрім вапямі, аж оноді опинили ся у Львові. Тут заопікувала ся ними поліція і небавом відставити їх до своєї вітчизни. Справді треба дивувати ся, як могли залізничні урядники допустити бідних зарібників до такої великої помилки.

— **Як в горячих краях.** Доси у нас в Галичині яблїнки і груші цвили, а тепер починають вже видавати другі овочі. В Перемишлї зародила в одного міщанина яблїнка овочі, і нині він може тішити ся, що дочекав ся такого року, в яким їв з сего самого дерева два рази овочі в році.

— **Підроблені 20-коронівки** появили ся в сих днях в Празі і Триєсті. Пізнати їх по м'якшій папері чим у правдивих 20-коронівках.

— **Довіз румунського мяса.** Предвиджене в торговельнім договорі з Румунією отворене великої граничної різниці в Бурдуенах біля Іцкан в цілі привозу мяса вже має в недовзі здійснити ся. В минулу суботу був знова румунський міністер рльництва Делевранс в граничній румунській місцевині Мігалени і з представниками громади відбув конференцію в справі будови більшої граничної різниці. По запевненям румунського міністра, румунське правительство прелїмінувало на різницю в Мігаленах 60.000 франків, з того 25.000 франків призначає на контумацийну стайню. Громада Мігалени ухвалила вже на сю цїль більшу позичку.

— **Дорожняна депутация.** Під проводом віцепрезидента м. Львова д-ра Рутовского виїде дня 5. жовтня до Відня депутация з цілого краю, а іменно представники м. Львова, Кракова, та 12 більших міст Галичини, які вручать всім міністрам і президії польського кола меморіяли в справі дорожнї. В депутацияї возьме участь кількадесят осіб.

— **Про „культурність“ розбишак в Новоселиці.** Один з урядників при касі в Новоселиці описує всі подробиці про розбишаків і подивляє дуже їх „культурне поведене“... Ватажок справді грозив револювером, але говорив дуже чемно і при відході сказав: „спокойной ночи“. А другі також дуже гарно поклонились і сказали „до свиданія“, від чого всім урядникам ще більше застигла кров в жилах.

— **Страйк проти пива.** Пиво, як ми доносили, вже подорожало. Тому деякі пивяка в Чернівцях постановили страйкувати і не пати пива. Гарний примір до наслідуваня.

— **Роман американської мільонерни.** Дочка звісного новоїорского мільонера, міс Мари Маросіні їхала раз повозом, запряченим в два молоді коні, яким сама поводила. Нараз коні сполохали ся і почали утікати з усеї сили. Міс Мари була за слаба, щоби їх здержати і вже здавало ся, що той випадок переплатить она своім житєм, бо коні в шаленім бігу певно розбили би єї до муру на скрутій улиці, колиб не кінний поліціянт, котрий з нараженем власного життя кинув ся на ратунок жєнщини і з надлюдським напруженем удалось ему здержати молоді лошаки. На другий день рано міс Мари разом зі своім батьком зложила відважному поліціянтови щирю подяку за ратунок. В часі розмови пізнав мільонер, що Вернер — так звав ся сей поліціянт — є чоловік просьвічений і добре вихований і на доказ своєї вдячності жертвував ему у себе становище управителя дібр, а по кількох місяцях іменував его генеральним управителем всіх своїх земських посїлостей. Між тим міс Мари, котрій від самого початку молодець незвичайно подобав ся, залюбила ся в нїм без памяти. Не богато надумуючи ся, виявила ему перша свою любов, а коли він прийняв єї предлогу так само без надуми, сповістила про своє рішенє батька. Мільонер, котрий сам власним соритом дійшов до майна, уміючи оцінити чесноту і трудолюбивість Вернера, радо уділив свого благословеня, так, що в останних днях відбуло ся вінчанє молодої пари.

— **За чарну руму.** Перед краківською лавою присяглих відбула ся минулої суботи судово розправа проти шинкаря Й. Райца за убитє зарібника Я. Гурки. Цїла ся справа мала ся так: Дня 9. січня с. р. випив Я. Гурка зі 13

своім товаришем по чарні руму. При відході зажадав шинкар заплати за рум 20 сот., яку вже перед тим заплатив шинкарці товариш Гурки, про що не знав ані шинкар ані Гурка. Почала ся сварка, серед котрої Райц так нещасливо потрунув Гурку, що той упав на камінь і умер на місці, в наслідок расрєнення мозку. Прокугатория обжалувала Райца о злочин убийства. Трибунал засудив его на 4 місяці звичайної вязниці.

— **Російське правительство проти зменшеня числа сьвят.** З Петербурга звїщають: Министеря внутрішних справ уважає неможливим просити о царську санкцію для постанови виданої римською Курією до шефів римо-католицької епархії в справі обмеженя числа сьвят, котра противить ся російським законам і повідомила шефів епархії, що постанови тої не має ані оголошувати ся ані примінювати ся.

Таке рішенє російського правительства являє ся зовсім безосновним, тому що видана сьв. Отцем постанова застерігає ясно, що про се, чи число сьвят має бути зменшенє рішають місцеві єпископи, а католицькі єпископи всіх губерній рішили, що в католицьких сьвят не має бути ані одно знесенє.

— **Переписка Редакції.** Впр. о. Юл. Дз. в Стр. Просимо ласкаво прислати згадані реферати.

Оповідки.

— **Кружок тов-а св. Ап. Павла в Стрию** відбуде в четвер дня 4. жовтня о 2. год. по обідї свої щомісячні сходи на слїдууючю програмою: 1) Відчит о. Юл. Дзеровича на тему: „Герої віри і науки а корифеї не вірств а“; 2) Виклад о. Юл. Дзеровича на тему: „Узємисловлюване науки релігії рисунком, піснюю, мнемотехнікою“; 3) Звіт про рекольєкції катехитів в Станіславові подасть о. Ник. Галаянт; 4) Дискусия над книжкою о. Франца Щєлковича: „В і м я правди“ заінавгурує о. Юл. Дзерович; 5) Справа знесеня деяких сьвят Ап. Престолам; 6) Уложєнє і призначєнє тем на слїдуочі сходи. — О численну участь Всч. ОО. Собратий просить. — *Виділ.*

— **Товариство „Соніа“ в Чорткові** уладжує в суботу дня 14. жовтня в комнатах товариства „Народний Дім“ забаву з танцями. Стрій візитовий (зглядно сокілський однострій). Вступ від особи 1 К 20 сот. (20 сотакова надвижка вступу на „Рідну Школу“). Буфет у власнім заряді. Початок о годині 8. вечером. — *Старшина „Сокола“.*

— **Конкурс.** При ц. к. гімназії в Кіцмани є до обсади посада гр.-кат. катехита. Поданя о сю посаду належить вносити в службовій дорозі до ц. к. міністерства просьвіти через кравву Раду шкільну в Чернівцях, до 15. жовтня 1911.

— **Конкурс.** Руске Тов. педагогічне у Львові розписує отсим конкурсе на одноразову підмогу в квоті 120 К з фундації ім. Романа Алексєвича для учителів і учительок або вдів і сиріт по учителях шкіл народних рускої народности. Першеньство до одержаня мають: а) зовсім убогі сироти по учителях шкіл народних, котрі поводять ся вірцево і роблять в науках відзначаючі поступи, б) зовсім убогі учителі шкіл народних, котрі свої діти до шкіл посилають. Поданя належить вносити до Руск. Товариства педагогічного, ул. Мохнацького 12, найдальше до 20. листопада 1911 разом з прилогами.

— **Тягненє фантової лотерії** на будову санаторії для учителів відбуло ся в суботу вечером в лотерійній канцелярії в присутности урядового комісара, секретаря учительства п. Ольпінського, нотарияльного помічника п. Ів. Куриловича, предсідника кр. Тов-а учит. „Ognisko“ дир. Ст. Маєрського, заступника предсідника дир. д-ра Т. Мандибуря, членів Виділу і численної публіки. Перша головна виграна: брилятова колїа і туркусові ковтки, евентуально 15.000 К готівкою вправ на лос ч. 268.139. Друга головна виграна: урядженє спальні і перські дивани, евентуально 9.000 К готівкою впала на лос ч. 268.710; трета головна виграна фортеция і паяноля, евентуально 3.000 К готівкою на лос ч. 92.004. Фанти вартости по 500 К впади на лоси: чч. 155.847, 440.864, 331.154; фанди вартости по 300 К впади на лоси: чч. 186.070, 203.145, 113.558, 151.164, 192.097, 120.728; фанти вартости по 100 К впади на лоси: чч. 248.086, 138.372, 177.288, 245.616, 129.377, 132.223, 138.835, 497.425, 158.619; фанти вартости по 80 К впади на лоси: чч. 2.982, 124.680, 189.758, 448.370, 317.285; по

60 К вартости на лось: чч. 28.502, 135.079, 129.937, 241.060, 73.022; даліше виграло 36 лосьів фанти вартости по 40 К; 133 лосьів фанти вартости по 20 К. 2.000 лосьів фанти вартости по 10 К і 2.800 лосьів фанти вартости по 5 К. Урядова ліста тягнення появить ся до тижня, почім виграні можна буде відобрати за зворотом лосьа в лотерійній канцелярії при ул. Чарнецкого ч. 1. І. п.

— Основи перспективи з атласом укладу Михайла Коця, накладом Р. Т. П. у Львові. Є се перша книжка в українській мові, з українсько-польсько-німецьким словарцем технічних слів, апробована бук. ц. к. Кр. Радою шкільною з дня 23. серпня 1911 до ч. 1078 до ужитку шкільного на Буковині. Книжку сю мож набути по ціні 2'10 К брош., 2'40 К опр.; в канцелярії Р. Т. П. ул. Мохнадського 12, в Книгарні ім. Шевченка Ринок ч. 10. або у автора Солодова ч. 1 у Львові, в "Народнім Базарі" в Перемишлі, в "Видавничій Спільноті" в Коломиї, і в Самуїла Равха в Чернівцях ул. Ратушева 6.

Посмертні оповістки.

— Тома Красінський, горожанин міста Стрия, основатель і ревний член виділової найповажніших трьох українських інституцій в Стрию, а то: "Рускої Бурси", "Народного Дому" і "Каси Задаткової", упокоїв ся в 81. р. життя. Похорон покойного мимо зливного дощу був великим звелчанем памяти горячого патриота, який мимо глибокої старости найточніше сповнював свої обовязки виділового і про інтереси виспе агаданих інституцій дбав, як про власне своє добро. Отсю прекрасну черту его характеру як також его глибокі християнські почування зазначили в своїх вагробних бесідах проф. Ом. Колодницький при виносі тіла з дому і о. Ник. Матковський над домовиною в церкві. Вічна память долоброму і трудолюбивому синові Руси-України.

Телеграми

в дня 2. жовтня.

Відень. (ТКБ). Цісар прийняв вчора на послуханку шефа генерального штабу ген. Конрада та австрійського амбасадора в Царгороді маркигра. Палавічнього.

Будапешт. (ТКБ). В дільниці Новий Пешт і внутр. краю лучило ся багато нових випадків холери.

Відень. (ТКБ). В фабриці пороху в Блюмаві з причини вибуху великої кількості динаміту вилетіли у воздух два будинки, при чім погибли дві робітниці.

Софія. (ТКБ). Ватажки македонських воєнолюбників збирають свої ватаги до борби проти Турків разом з Італійцями.

Царгород. (ТКБ). Урядово доносять, що італійська фльота здобула Превесу (в Альбанії) і вислала 16 тисяч війська на сушу. Турки в Яніні висилають 10 баталіонів війська, щоби відобрати Превесу.

Петербург. "Б'єрж. В'єд." доносять з Вильна, що з нагоди замаху на Столиппіна переведено там много ревізій і арештовань. Поліція сконфіскувала компромітуючу переписку.

Триєст. (ТКБ). Ген. дирекція "Льльойда" оповідає, що служба на Середземнім морі відбуває ся без зміни.

Всячина.

— Поборюване грузлави. Оноді відбуло ся в Відні засідане австрійського осередного комітета для нищення грузлави. Предметом нарад була справа поборювання грузлави у д'їтій. Ту справу рішено обговорити точно в окремії брошурі. Другою точкою дневного порядку була справа заведення в Австрії переносних грузлавочних музеїв. В часі дальших нарад порушено справу відповідного зорганізованя викладів про грузлаву в школах і на університетах. Найживіша була розправа над останнім питанем, іменно, чи оснующане заведенє для хорих на грузлаву і їх ліченє не буде небезпечне для мешканців околиці. Принято односторонно, що такі заведеня не є в'їчим для окруженя небезпечні.

— Незвичайний приятель д'їтій. Померший не-

давно в Дрезні капіталіст Кренкель записав містови 30.000 марок на побудованє дешевих мешкань для робітників з численною родиною. З той фундації побудовало місто Дрезно три гарні доми по 6 мешкань, в котрих за 250 марок річного чиншу одержувє льокатор три комнаты, кухню, балькон, спільне уживанє купелій, пральні і т. п. та малий огород. Зголошенє на такі мешканя було, розуміє ся, дуже багато, але вибрано лише таких, що мають 6 або більше д'їтій. Від 1. липця с. р. мешканє в тих домах 30 родин з 181 д'їтими. — У нас на жалє таких фундацій нема а ро і чам з численнішою родиною відказують каменичники мешканя.

— Котяча музика вийшла в приповідку і котячий голос є уважаний, як рішучо не маючий нічого спільного з музикою. Знаменитий музик Росилі написав однак "котячий дует", який мав бути сатирою на кількох сучасних несимпатичних ему антагоністів. Однак класична, котяча музика датує ся з часів італійського композитора Скарлатієго, що скомпонував в році 1683 "Котячу фігу" С. dur. Тема складає ся з слідуєчих, в гору ідучих четвертинних нот: h-b ges-b-cis, або що майже вже все повтарає ся В. Сю тему завдячував композитор, здає ся, своему улюбленому кстови, який перебігав по клявіатурі шпінету. Рівнож устроював якийсь "дотенний" котячий концерт в сей спосіб, що дїбравши хор котячих голосів, привололював котів до видаваня тонів при помочи притисканя ім хвостів, спеціяльно приладженим апаратом клявішевої системи. Був се отже правдивий винаходець "котячої музики", але імя его не перейшло до потомности.

— Замовив бездротрим телеграфом, одержав літаком. Про розвій купецкого спириту в Америці свідчить ось який випадок, про який зв'язують американські часописи:

Оден товаровий дїм в Новім Йорці, заосмотрив свою дерхмару, не тільки для вигоди покупців, як для реклами, бездротрим телеграфом. Між тим з новоїорської пристани відїздив яхт якогось мільонера з Філадельфії. Коли вже корабель був в дорозі, пригадав собі нараз мільонер, що забув кунити єще деякі річи до тоасти, як щіточку до зубів, скарпінки і т. п. З сего прикрого положеня вийшов мільонер в сей спосіб, що ті конче потрібні річи замовив собі при помочи бездротного телеграфу в сім товаровім домі, при чім додав, що нехай коштує, що хоче, щоби лише достава була як найскорша. Властитель товарового дому, який не даром зваив ся "скорою і спиритною услугою", не надумував ся ні хвилі: полувив ся телефонічно зі зв'їсним новоїорским летуном і посилаючи єму рівночасно пакунок для мільонера з Філадельфії, поручив єму пустити ся сейчас в поговню за яхтом мільонера. — По кільканайцятьох мінутах догнав летун на своїм літаку мільонера, що був вже на повнім морю, та скинув єму на поміст замовлені річи.

Коли однак верне до дому, застане там вже рахунок товарового дому на кілька тисяч долларів на покритє тих зовсім новочасних коштів пересылки.

Вісти торговельні і промислові.

Тижневий звіт Торговельної і промислової палати про ціни збіжя і продуктів у Львові від 25. вересня до 1. жовтня 1911.

Table with 2 columns: Product Name and Price Range. Includes items like Пшениця, Жито, Ячмінь, Овес, Кукурудза, Гречка, Горох, Бобик, Коношина, Ріпак, Насінє конопл., Хміль старий, Хміль новий.

Гімназійний приватист, вправний інструктор глядає лекції, або якого небудь бюрового занятя за скромною винагородою. Зголошеня в Редакції.

Надіслане.

(За сю рубрику Редакція не відповідає).

Др. Мирон Вахнянин

повернув. Ординує Льва Саліги 2Б. — Число телефону 2128/IV.

Отче наш в читанях

о. Коренця дістати можна: в книгарні Тов. ім. Шевченка у Львові; у Стаудахера в Станіславоі; у Цукергандля в Золочеві; у Бруґера в Тернополі; ціна 60 сот.

Лекції на селі шукає правник, вчить добре по німецьки і французки. Зголошеня в редакції.

Асекуруйте своє майхо від огню

В "Дністрі"!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

дий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім товаристві взаїмних обезпеченє "ДНІСТЕР"

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один "ДНІСТЕР"

"ДНІСТЕР" рахує найдешевші оплати заобезпеченя селянських будинків.

"ДНІСТЕР" авертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

"ДНІСТЕР" оцінює та виплачує шкоди по огню скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двоох господарів на огнестелів.

"ДНІСТЕР" дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські дїти. Люди асекуровані в "ДНІСТРІ" можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту "Дністер".

Власні фонди "Дністра" виносять з кінцею 1910 року 3,052.250 корон.

"ДНІСТЕР" приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В "ДНІСТРІ" можна обезпечати від крадежі з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і несклі за дешевою оплатою премії.

Адреса "Дністра": Товариство взаїмних обезпеченє "Дністер" у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Large table with 4 main sections: Львів, Підзамче, Личаків, Станіслав. Each section has columns for departure (Відїзд), arrival (Приїзд), and train numbers. Includes specific times and station names like Країв, Красів, Мпана, Рпшїа, Підволочиска, Красне, Чернівці, Станіславів, Коломия, Стрий, Лавочне, Пустомити, Самбір, Любів, Сянкя, Рави руска, Б'лзець, Сокаль, Бруховичі, Бруховичі, Бруховичі янів, Явор'є, Підгайці, Винники, Станіслав.

Найприступніші оферти: Артисичка переплетка книжок Львів, Ринок 10 дїм тов. "Гросьвіта" приймає в переплет: всякого рода наклади. Книг торговельні і бюрові Книги церковні, Євангелія. Книги бібліотечні і т. п. Сталим відборцям і братствам церковним удїляє кредиту.

Столовий виноград щоденно свіжо зриваний, солодкий, з великими ягодами, найкрасшою і шляхотною порою 5 клгр. = 3 К 50 с. — ПЧІЛЬНИЙ МІД найліпшої якості, чистий і природний 5 клгр. бляшанка 6 К 90 с. L. Altney Versecz 4, Ungarn. (9-10)

AMЕРИКИ КАНАДИ найліпше перевозить Лінія Кунарда у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99. Ціна переїзду кораблем 160 корон за дорослі особи разом з поголовним податком, а 90 К за діти понизше 12 літ з погол. подат. Уважайте на ч. 99. ВІДІЗД З ПОРТІВ В ТРИЄСТІ: Карпатія, дня 10. жовтня. Ультонія, дня 24. жовтня. Панонія, дня 14. листопада. З ЛІВЕРПОЛЮ: Найбільші і найвеличавіші пароходи на світі: Люзітанія, дня 7/10, 28/10, 18/11 1910. Мавританія, дня 21/10, 11/11 1911. 122

ПОРАДНИК для "Соколів" і "Січий" "НА СОКОЛИНИХ КРИЛАХ". Зладив С. Горує. Сторін 346, кількадесят ілюстрацій крім рисунків до впорядку і вправ. Набувати можна у автора: Львів, ул. Осолінських ч. 11, або в книгарні Наук. Тов-а ім. Шевченка у Львові, Ринок 10. по ціні з К 20 с за оправлений примірник. На оплату пошти належить долучити 26 со ків.

